

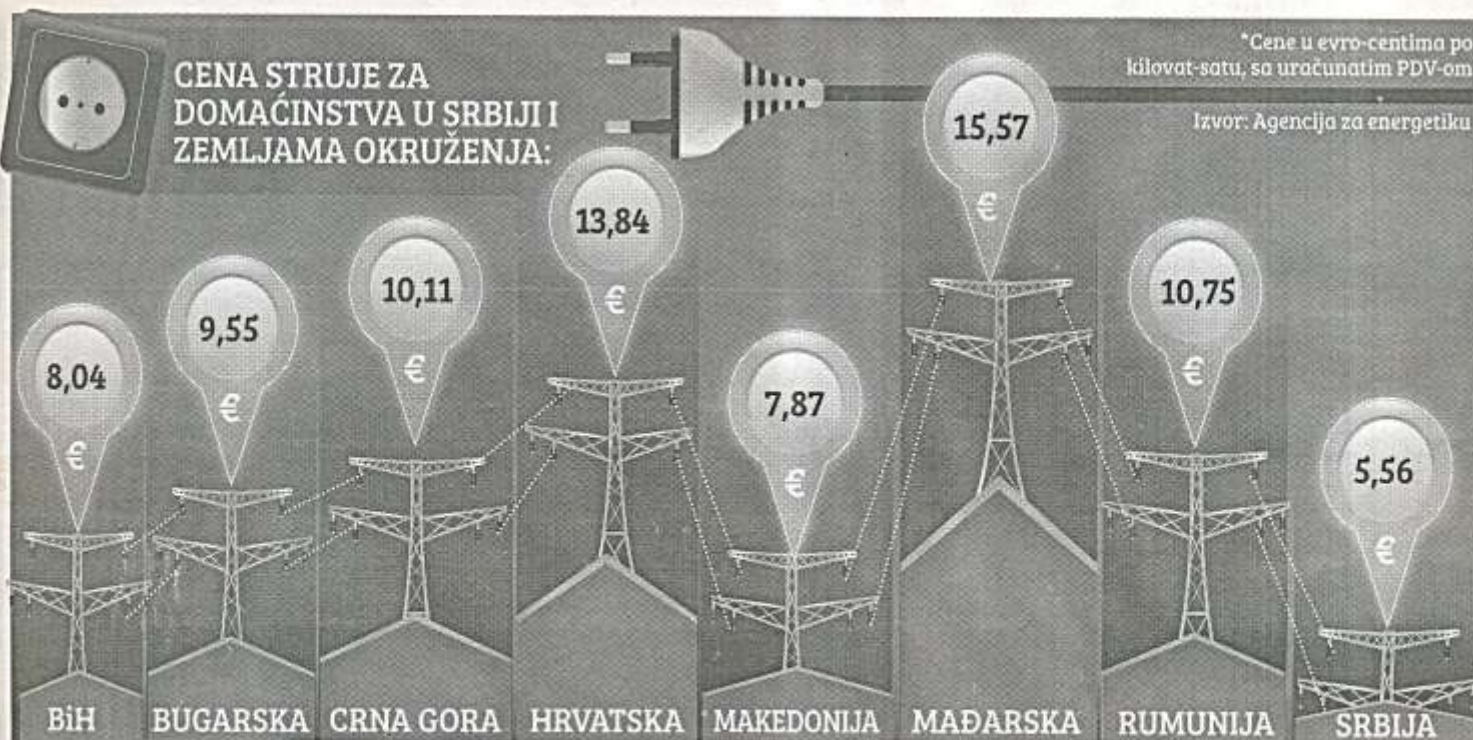

PRESS CLIPPING

CENA STRUJE ZA DOMAĆINSTVA U SRBIJI I ZEMLJAMA OKRUŽENJA:

*Cene u evro-centima po
kilovat-satu, sa uračunatim PDV-om

Izvor: Agencija za energetiku

SLOŽENA PROCEDURA ODLOŽILA NOVE CENE

Struja skuplja od avgusta

Poskupljenje struje koje se potrošačima najavljuje još od februara moglo bi konačno da zaživi od idućeg meseca. Kako nezvanično saznaje "Blic", i dalje je najverovatnije da će povećanje cene biti u rasponu od 10 do 12 odsto.

STEVAN VELJOVIĆ

Od prvih najava da će struja poskupeti u ovom procentu prošlo je gotovo pola godine, a glavni razlog za odlaganje je složena procedura koju predviđa Zakon o energetici oko osnivanja javnog snabdevača.

Međutim, nakon što je u ponedjeljak "EPS snabdevanje" od Agencije za energetiku dobio licencu za javnog snabdevača, EPS je najveći deo tih uslova ispunio i može da zatraži promenu cene od Agencije za energetiku.

U EPS-u kažu da će zahtev za poskupljenjem struje dostaviti Agenciji do kraja sedmice, ali ne preciziraju koliki će iznos tražiti od ove institucije, koja daje konačnu reč o ceni električne energije. Za potrošače to znači da su od "zagrejanih" računa pošteđeni još najmanje mesec

dana, jer je EPS propustio priliku da poskupljenje realizuje sredinom jula, o čemu se spekulisalo prethodnih mesec dana. Naime, zakon nalaže da o poskupljenju potrošači budu obavješteni najmanje 15 dana ranije, a taj rok je već probijen.

Na to ukazuju i u Agenciji

za energetiku, navodeći da je zasad jedino sigurno da se cena neće menjati pre 1. avgusta.

Već dva meseca sa EPS-om razmenjujemo podatke koje nam dostavljaju i tražimo korekcije tamo gde je to potrebno. Moguće je da nova cena bude odobrena od 1. avgusta, pod uslovom da EPS bude efikasan u dostavljanju predloga i ne budemo imali primedbe na sadržaj njihovog zahteva - kažu u Agenciji za energetiku i dodaju da ne mogu da komentarišu iznos poskupljenja pre nego što dobiju zvaničan zahtev.

Prethodni put struja u Srbiji poskupela je 1. aprila 2011. godine u proseku za 15 odsto.

Prema Uredbi o energetske zaštice kupcu, socijalno ugrožena domaćinstva, u zavisnosti od broja članova, imaju pravo na besplatnih od 120 do 250 kilovat-sati mesečno. Ova pogodnost ne važi za one koji troše više od 625 kilovat-sati mesečno.

10-12
odsto će iznositi
poskupljenje
struje

Nadležni ističu da je povećanje cena neophodno jer je Srbija počela da otvara tržište električne energije pa će i domaćinstva za dve godine moći da biraju svog snabdevača.

Prema Zakonu o zaštiti potrošača Agencija za energetiku dužna je da 15 dana ranije obavesti javnost o promeni.

JOŠ 420 DINARA

Prosečno domaćinstvo u Srbiji za struju troši mesečno 3.500 dinara. Tako će najveći broj zbog avgustovskog poskupljenja morati da izdvoji 420 dinara da bi platilo račun. Novoformirano preduzeće "EPS Snabdevanje", koje je počelo da radi pre mesec dana, početkom ove nedelje dobilo i zvaničnu licencu za javnog snabdevača od Agencije za energetiku. Ovo je bio prvi uslov bi da se ušlo u proceduru za poskupljenje kilovata.

Живот у пепелу

Становници Обреновца и околине већ су оуглали на то што их оближња термоелектрана завија у црно. Живе као да се у близини не налази чак 600 хектара пепелишта и као да је уобичајено да уместо плавог неба виде црне облаке

РАЈКО ГИСТИЋ

СТЕФАН СЛАВКОВИЋ

Након прошлонедељног облака пепела који се с депоније термоелектране „Никола Тесла“ надвио над Обреновцем, човек би очекивао макар неке назнаке панике у овом насељу. Али, очекивања умеју да преваре – кафићи и ресторани су пуни, а разигране дечурлије има довољно за најмање три пуна вртића. Ситуација се, дакле, не разликује од оне у најстрожем центру Београда. Макар на први поглед.

Ниговора нема о ношењу хируршких маски, на пример, или о голим оком видљивим талозима прашине због којих су Зелени Србије облак прогласили за „еколошку катастрофу“. Чини се чак да Обреновчани за овдашње услове необично много пазе

на животну средину. Обезбеђени бицикли за изнајмљивање шпартају тротоарима и тешко је не запитати се да ли је након ко зна колико милијарди долара улупаних у развој аутомобилске индустрије следећи логичан цивилизацијски искорак враћање провереним двоточкашима.

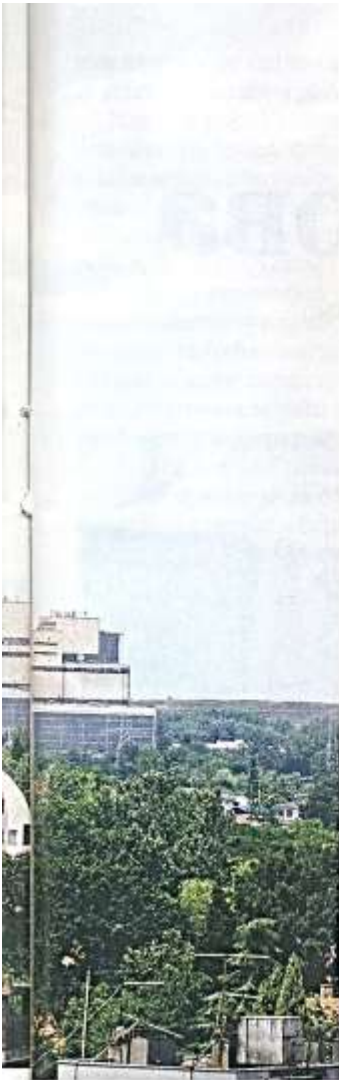
СЕНКА Недалеко од зграде општине је постављен и први Strawberry Tree, јавни соларни пуњач мобилних телефона, иначе понос еколошког размишљања. Користе га махом млађи људи, који, као и бициклисти, очигледно немају бојазни да време проведу под ведрим небом.

Као да се у њиховој близини не налази чак 600 хектара пепелишта. Као да то исто небо није, као пред смак света, од вида раније сакрио црни облак.

„Право да кажем, кад сам видела тај облак, нисам ни знала одакле долази. У центру Обреновца генерално нема проблема због термоелектране, али људи по околним селима доста трпе. Зна ветар да им за једну ноћ пепелом с депоније прекрије имање. Али кад је до града дошло, богами, није ми баш било свеједно“, објашњава једна старија госпођа.

Изгледа да је, међутим, једна од ретких која сматра да оближње депоније не представљају сталну, подмуклу опасност по градско становништво. Већина тврди да их свако мало посети

У Обреновцу је највише деце с хроничним респираторним обољењима, а жене из тог краја одавно ни зимницу не праве од поврћа с локалне пијаце

ТИПИЧАН
СТАНОВНИК
ОБРЕНОВЦА:
„НАС СЕ ВЛАСТ И
МЕДИЈИ СЕТЕ САМО
КАД СЕ ДЕСИ НЕКИ
КРУПАН ПРОБЛЕМ
И ТО ПРОБЕ ЗА
ДВА-ТРИ ДАНА.
А НАМА ЈЕ ТО
СВАКОДНЕВИЦА“

нови облак прашине. Неке бројке говоре да их је само прошле године било око стотину. Ипак, тешко је отети се утиску да Обреновчани не изгледају одвећ забринуто док испијају пиће и уживају на сунцу.

„Па шта да радимо. Нас се власт и медији сете само кад се деси неки крупан проблем и то онда прође за два-три дана. А нама је то свакодневица. Морамо да се навикнемо да живимо у тим околностима“, слеже раменима један господин и додаје да пепео није једини проблем који термоелектрана изазива – из ње, наиме, изливају топлу, отпадну воду у реку, па рибе нарасту и до величине неке немалене домаће животиње. Његов пријатељ, пећарош, звао га је једном да види улов. А оно што је упецао, како каже, дефинитивно није била обична риба.

Уз сенку коју ствара пепео, према његовим речима, над Обреновац се надвила још једна – сенка Београда.

„Наша општина броји око 76.000 житеља и 26 села, уз насеље. Мало ко зна да имамо један од највећих општинских буџета у Србији. Али, расподела средстава је много лоша, пре свега због недостатка политичке воље и слепог слушања оних из Београда. Сад видим да причају о продаји пепела. Ма, нек' нам ни не плате ништа, само нек' га носе! Или да га искористе за изградњу путева, за прављење цемента. Могу и да га затрпају, направе зелене оазе и уступе их пољопривреди. Све би то могло да се уради и свима би нам било боље. Али неко просто не жели и не да“, закључује

он, помало изнервирано, али довољно сталожено да помислимо да је о односу Београда и Обреновца размишљао немали број пута. Као, вероватно, и већина људи у Обреновцу.

ЗДРАВЉЕ Уз један од највиших буџета, ово насеље одликује још један рекорд, али поразан – највише деце с хроничним респираторним обољењима. Жена средњих година потврђује нам овај податак на примеру својих унука, који, како каже, сваке јесени редовно обилазе лекарске ординације: „Због термоелектране и пепела нам треба врло специфична контрола. Ми имамо ову обичну, а и они крију податке. То нам знатно скраћује животе, чак и најмлађима.“

Након краће паузе, с великом снагом и без имало устежања поверава нам да јој је ове године оперисан кар-

цином, иако у њеној породици ово обољење раније није било забележено. Одједном сви еколошки пројекти – бицикли, Strawberry Tree – постају неважни, јалови и недовољни покушаји да се умањи далеко веће зло, чији се дим назире на хоризонту. На питање је ли операција прошла како треба, одговара: „Операција јесте. Али када ти кажу да имаш још од једне до пет година... не знам шта више да кажем.“

Облак пепела је, каже, био застрашујући. Прво се нешто у небу завртело и подигло штетне честице, па је застало, па је кренуо пљусак, а прашина је остала да лебди. Њена пријатељица се укључује у разговор, донекле неговујући, однекле се радујући: „Сви су га видели, само ја нисам... живим у Забрежју, селу на обронцима Обреновца, али оно не гледа на електрану. Али чујем са свих страна да је било ужасно.“

Сви напомињу да најгоре пролазе сељаци који живе близу „Николе Тесле А“, али њихова се мука, изгледа, преноси и на остатак општине.

„Већ 20 година сам у Обреновцу, а прво што су ми рекли било је да зимницу не правим од поврћа с наше пијаце. Ту заврше усеви из тих села, а они су у себе упили све штетно што су могли да упију. И продавци знају за то, па тврде да су робу купили с неке треће стране. И они се сналазе“, јада се пријатељица и наставља даље низ пут.

Уз исти тај пут, њима у сусрет, споро се и тромо креће један камион, а за њим још неколико аутомобила. На тренутак заклањају и даље препун трг и нехотице остављају за собом низ горких питања – како се дошло до тога да та колона и клубуци издувних гасова које оставља буду тек мизерна, занемарљива опасност по здравље? Да ли је могло да се избегне да термоелектрана, гигант који напаја добар део Србије, и пепео који генерише, свакодневно уништавају речну воду, усеви, а, на крају, и људске животе? Да ли је могуће да је деценијама уназад довољан тек нешто јачи ветар да црнилом прекрије небо над Обреновцем?

Та се питања свакодневно роје у главама Обреновчана. Чак и док с децом проводе време на градском тргу. Шта друго да раде? ■